

Wakacyjna przygoda

klasy IV-VI
Scenariusz dla nauczyciela

Opracowanie
Kalina Haniak

Ilustracje
Agata Front

Kraków 2020

Partnerzy projektu

Koordinacja projektu

Projekt dofinansowany ze środków
Ministerstwa Edukacji Narodowej

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Poziom: średnio zaawansowany

Uczeń rozwija:

- sprawność pisania (kartka z dziennika lub opowiadanie),
- sprawność czytania i mówienia,
- kompetencję leksykalną (słownictwo związane z podróżami i turystyką),
- umiejętność wyrażania własnego zdania.

Materiały dydaktyczne:

- zdjęcia i grafiki związane z tematem lekcji,
- notka biograficzna na temat Henryka Sienkiewicza i podstawowe informacje o powieści „W pustyni i w puszczy”,
- fragment filmu „W pustyni i w puszczy” z 2001 roku (porwanie Stasia i Nel, fragment na pustyni),
- ćwiczenia zawarte w karcie pracy oraz dostępne online.

Czas trwania: 2 x 45 min. lekcji i 10 min. przerwy

PRZEBIEG LEKCJI

I Czynności organizacyjne (wideokonferencja) – ok. 5 min.

Nauczyciel łączy się z uczniami podczas wideokonferencji (zalecane jest wybranie jednej aplikacji do wideokonferencji, z którą uczniowie są zapoznani i potrafią się nią posługiwać – np. zoom.us – i korzystanie z niej na wszystkich zajęciach). Prowadzący wita uczniów, sprawdza obecność i przedstawia cele oraz plan zajęć. Następnie za pomocą wybranego kanału komunikacji (np. czat w aplikacji, mail, dysk Google, WhatsApp, Discord) przesyła kartę pracy. Przed przejściem do pierwszego ćwiczenia nauczyciel upewnia się, że wszyscy otrzymali plik.

II Ćwiczenie leksykalne wprowadzające w tematykę lekcji i przygotowujące do stworzenia wypowiedzi pisemnej (wideokonferencja): 15-20 min.

Pierwsza lekcja będzie w całości przeprowadzona online w formie wideokonferencji. Uczniowie będą więc pracować wspólnie z nauczycielem, aby dobrze przygotować się do samodzielnej pracy na lekcji drugiej.

Nauczyciel rozpoczyna ćwiczeniem leksykalnym online, wprowadzającym w temat lekcji, które zostało przygotowane za pomocą aplikacji padlet.com:

https://padlet.com/Polska_jest_blisko/x2nxfaq3ckgk88m5.

Nauczyciel współdzieli z uczniami ekran (opcja Share Screen) i dopisuje informacje podane przez uczniów, aby wszyscy pracowali razem. Na ekranie pojawi się tablica z kolekcją zdjęć prezentujących różne wakacyjne destynacje. Zadaniem uczniów jest nazwanie ukazanych na nich miejsc, obiektów, rzeczy itp., a następnie wymyślenie, jaka przygoda wakacyjna mogłaby się tam przydarzyć. W ten atrakcyjny sposób nie tylko zostanie przypomniane i utrwalone słownictwo dotyczące podróży i turystyki, ale uczniowie będą mieli również możliwość ćwiczenia umiejętności mówienia.

Na koniec prowadzący zajęcia może przeznaczyć kilka minut na samodzielną zabawę uczniów z aplikacją. Po kliknięciu na link (umieszczony również na karcie pracy) młodzież może oznaczać serduszkami elementy, które najbardziej się jej podobają oraz dopisywać własne komentarze.

III Ćwiczenia przygotowujące do stworzenia wypowiedzi pisemnej (wideokonferencja) – 15-20 min.

Ćw. 2. dostarcza informacji niezbędnych do napisania tekstu opowiadania lub kartki z dziennika opartych na powieści Henryka Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”. Po zapoznaniu się z notą biograficzną na temat autora oraz podstawowymi informacjami dotyczącymi lektury (zalecane jest samodzielne, ciche czytanie, a następnie wspólne omówienie tekstu) uczniowie oglądają krótki fragment filmu z 2001 roku prezentujący scenę porwania Stasia i Nel, która rozgrywa się na pustyni:

<https://www.youtube.com/watch?v=IDxNtOF-fEU&fbclid=IwAR1qL0x9sxUV36OiqV8lxLdsSkmkd2Mg3tLSwoQeMKUngYeJcJ-0DsLeneM> (od minuty 18:17 do 19:26).

Film wyświetla nauczyciel, współdzieląc ekran z uczniami.

Po krótkim seansie warto zapytać uczniów o ich wrażenia, np.: czy im się podobało i dlaczego, co myślą na temat tej sceny, czy bohaterowie dobrze oddali emocje itp.

Ostatnie z zaproponowanych pytań pozwala płynnie przejść do ćwiczenia 3., które służy rozwinięciu słownictwa dotyczącego emocji. Uczniowie podkreślają wyrażenia, które według nich wyrażają uczucia bohaterów w momencie porwania. Ćwiczenie można wykonać wspólnie, gdy nauczyciel wyświetli je na ekranie. Równie dobrze jednak uczniowie mogą pracować samodzielnie, a potem jedynie sprawdzić wraz z nauczycielem, czy udzielone odpowiedzi są prawidłowe.

Podpunkt b) w ćw. 3. daje możliwość przeprowadzenia dyskusji w grupie na temat sceny przedstawionej w filmie. Uczniowie wyjaśniają, dlaczego chcieliby lub nie znaleźć się w sytuacji podobnej do doświadczonej przez bohaterów.

IV Przerwa (odpoczynek) – 10 min.

Nauczyciel ogłasza krótką przerwę i prosi uczniów o punktualny powrót. Uczniowie mają teraz okazję odejść od komputera, aby chwilę odpocząć, ale nie powinni się rozłączać z nauczycielem. Dzięki temu druga lekcja sprawnie się rozpocznie. Ta informacja jest również zawarta w karcie pracy.

V Tworzenie sterowanej wypowiedzi pisemnej – 30 min.

W czasie przerwy uczniowie nie powinni się rozłączać, ponieważ druga lekcja rozpocznie od ponownego obejrzenia fragmentu filmu „W pustyni i w puszczy”, wyświetlanego przez nauczyciela. Tym razem uczniowie proszeni są zwrócić uwagi na szczegóły, które będą im potrzebne w czasie tworzenia tekstu. Swoje obserwacje mogą zanotować na karcie pracy pod poleceniem do ćw. 4. a).

Ćw. 4. b) to czas na samodzielne stworzenie tekstu, na razie sterowanego. Nauczyciel może wybrać jeden z dwóch wariantów: opowiadanie (zał. 1.) lub kartka z dziennika (zał. 2.). Można również wybór pozostawić uczniom. Po przesłaniu młodzieży załącznika/załączników uczniowie pracują samodzielnie. Nauczyciel nie powinien jednak pozostawiać ich bez pomocy. Można zostawić włączoną wideokonferencję, a uczniowie, którzy będą potrzebować wsparcia, będą mogli kontaktować się z nauczycielem. Można również zakończyć wideokonferencję, ale utrzymywać z uczniami kontakt za pośrednictwem wybranego komunikatora. Trzeba również wyraźnie poinformować uczniów, aby po upływie 30 minut ponownie dołączyli do wideokonferencji.

VI Podsumowanie zajęć i praca domowa – swobodne pisanie (wideokonferencja) – ok. 15 min.

Nauczyciel ponownie łączy się z uczniami podczas wideokonferencji i pyta o efekty pracy oraz poziom trudności i atrakcyjność zadań. W ten sposób dokonana zostaje ewaluacja zajęć. Warto zapytać, czy coś szczególnie uczniów zainteresowało lub sprawiło im szczególną trudność i uwzględnić to podczas kolejnych lekcji.

Nauczyciel może teraz poprosić kilku uczniów o odczytanie ich tekstów. Dobrym pomysłem jest skomentowanie wysłuchanych prac nie tylko przez nauczyciela, ale również przez innych uczniów. Na zakończenie tego etapu nauczyciel prosi o przesłanie wszystkich tekstów w formie zdjęć lub dokumentów tekstowych, najlepiej do końca dnia (preferowany jest jeden, stały sposób komunikacji i przesyłania plików). Ciekawym sposobem kolekcjonowania prac uczniów jest umieszczenie ich w aplikacji wakelet.com (podobnej do Padleta). Po udostępnieniu linka przez nauczyciela młodzież może sama zamieszczać tam pliki, a jednocześnie ma dostęp do prac innych. Można więc zorganizować konkurs na najlepszą pracę, która zostanie wyłoniona w drodze głosowania. Prace powinny zostać sprawdzone i odesłane uczniom przed kolejnymi zajęciami.

Nauczyciel zadaje i tłumaczy pracę domową, która będzie polegała na napisaniu kolejnego tekstu (opowiadania lub kartki z dziennika), będącego kontynuacją poznanej historii. Tym razem uczniowie tworzą tekst swobodny, wzorując się na schemacie z lekcji. Ważne jest, aby miał on szczęśliwe zakończenie i był wyrazem pomysłowości uczniów (młodzież nie powinna sprawdzać zakończenia historii w Internecie, a nauczyciel powinien pamiętać, aby opowiedzieć oryginalną wersję historii na kolejnych zajęciach). Prowadzący zajęcia wyznacza termin nadsyłania prac i żegna się z uczniami.

Powyższy scenariusz lekcji może być wstępem do szerszego omówienia lektury/filmu „W pustyni i w puszczy” lub jednym z ogniw cyklu zajęć poświęconych podróżom i turystyce.

Wśród materiałów do zajęć znajduje się ćwiczenie dodatkowe. Może być ono wykorzystane w dowolny sposób:

- podczas tej lekcji jako materiał dla szybciej pracujących uczniów,
- jako dodatkowa praca domowa dla chętnych lub tych, którym nowy materiał sprawił duże trudności,
- jako materiał powtórzeniowy na początku kolejnych zajęć.

Odpowiedzi do ćwiczenia dodatkowego:

pływać, pływanie;

spacerować/wspinać się, spacerowanie/wspinanie się/wspinaczka;

żeglować, żeglowanie/żegluga;

zwiedzać, zwiedzanie;

nurkować, nurkowanie;

jeździć, jeżdżenie/jazda;

opalać się, opalanie się;

pływać, pływanie;

próbować, próbowanie;

podziwiać/oglądać, podziwianie/oglądanie.